

Κυβερνητικές πρωτοβουλίες
Ιούλιος 1999 – Φεβρουάριος 2000

A. Στόχοι αρχές και μέθοδοι

1. Οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες του επόμενου επταμήνου είναι ιδιαίτερα κρίσιμες για την έκβαση των βουλευτικών εκλογών του 2000 (πιθανότατα του Μαρτίου 2000).

Για να αποδώσουν το μέγιστο δυνατό πολιτικό αποτέλεσμα τους οι πρωτοβουλίες αυτές:

- α. Δεν πρέπει να είναι αποσπασματικές και νευρικές.
- β. Δεν πρέπει να εμφανίζονται ως προϊόν «πανικού» του ΠΑΣΟΚ λόγω του αποτελέσματος των ευρωεκλογών.
- γ. Δεν πρέπει να δίνουν την εικόνα της εσπευσμένης «πολιτικάντικης» και παλαιοκομματικού τύπου προσαρμογής στις τάσεις του εκλογικού σώματος.
- δ. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να σηματοδοτούν ανατροπή ή διακινδύνευση επιτευγμάτων της ελληνικής οικονομίας ή αποσταθεροποίηση της οικονομικής πολιτικής. Αντιθέτως:
- ε. Πρέπει να σηματοδοτούν το εύρος και την ισορροπία της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης που θέτει πάντοτε ως ισότιμους στόχους τη μακροοικονομική σταθεροποίηση, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή.
- στ. Πρέπει να δίνουν την αίσθηση του ελέγχου της πολιτικής κατάστασης από το ΠΑΣΟΚ που εξακολουθεί να έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων.
- ζ. Πρέπει να συντίθενται σε μία ενιαία εικόνα που εκφράζεται από τον Πρωθυπουργό.
- η. Πρέπει να συγκροτούν την αίσθηση ότι το ΠΑΣΟΚ έχει την αναμφισβήτητη ικανότητα του κυβερνάν και της διαχείρισης καταστάσεων, εντάσεων και κρίσεων. Ότι το ΠΑΣΟΚ εγγυάται την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια της χώρας, την πολιτική σταθερότητα και την κοινωνική και την εργασιακή ειρήνη.

2. Όλα τα παραπάνω σημαίνουν ότι :
- α. Νέα μέτρα και ιδίως μέτρα φορολογικής και γενικότερα οικονομικής πολιτικής πρέπει να αποφασίζονται και ύστερα να ανακοινώνονται κατά συστηματικό και σαφή τρόπο από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Είναι λάθος, υπονομευτικό της όλης προσπάθειας, τα «μέτρα» να καθίστανται αντικείμενο ενδοκυβερνητικών τριβών που διοχετεύονται στον τύπο προκειμένου να διασφαλιστεί η «πατρότητά» τους
 - β. Τα νέα αυτά μέτρα πρέπει να εμφανίζονται και να είναι αποτέλεσμα της ως τώρα ακολουθούμενης πολιτικής : Να είναι το κοινωνικό όφελος που προκύπτει από την πολιτική αυτή· και
 - γ. Να εντάσσονται με σαφή τρόπο στο πλαίσιο ενός πενταετούς σχεδιασμού που συμπεριλαμβάνει το τρέχον οικονομικό έτος (1999), τον επόμενο προϋπολογισμό (2000) και τον προϋπολογισμό της περιόδου 2001 έως και 2004. Αυτό συνδέεται με τις εκλογές του 2004, τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και τις δυνατότητες του Γ' ΚΠΣ (2000-2006). Αυτό καθιστά το σχεδιασμό και τις εξαγγελίες αξιόπιστες και τους προσδίδει βάθος:

Πιο συγκεκριμένα :

- δ. Τα μέτρα της περιόδου 1999 – 2000 εντάσσονται στον προϋπολογισμό, νομοθετούνται και εφαρμόζονται. Τα μέτρα του 2001 εν πολλοίς νομοθετούνται ή και «προεξοφλούνται» κατά κάποιο τρόπο μέσα από τη στάση του τραπεζικού συστήματος, των φορολογικών αρχών κ.ο.κ.

3. Προφανής στόχος του ΠΑΣΟΚ είναι :

- α. Να μη θέσει υπό αμφισβήτηση και διακινδύνευση τον στόχο της ένταξης στην ΟΝΕ, όπως αυτός μετατρέπεται σε χαμηλό πληθωρισμό, χαμηλά επιτόκια, χαμηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, πτωτική τάση του δημοσίου χρέους.
- β. Να διασφαλίσει τους υψηλότερους δυνατούς ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ και των επενδύσεων (ιδιωτικών και δημόσιων).
- γ. Να περιορίσει και ει δυνατόν να μειώσει την ανεργία
- δ. Να δώσει την αίσθηση της μεταβολής της κατάστασης στους τομείς της υγείας, της αστυνόμευσης και της καταπολέμησης της εγκληματικότητας, της παιδείας και των συγκοινωνιών.
- ε. Να επαναποκτήσει την προνομιακή του σχέση με τον αγροτικό πληθυσμό

- στ. Να ενισχύσει το δεσμό του με το χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επιτηδευματιών, επαγγελματιών κ.λ.π.
- ζ. Να εκφράσει το αίσθημα της εθνικής ταυτότητας και ανεξαρτησίας μέσα σε εξαιρετικά λεπτές και δύσκολες διεθνείς και περιφερειακές συνθήκες και εν όψει εξελίξεων ή πιέσεων στα μεγάλα εθνικά μέτωπα της τουρκικής απειλής και του Κυπριακού.
- η. Να οργανώσει ξανά την πολιτική και ιδεολογική του ηγεμονία διατυπώνοντας ένα λόγο περί γενικού συμφέροντος που να μπορεί να εκφράσει και τις δύο βασικές όψεις της ελληνικής κοινωνίας, και την «κοινωνία της ασφάλειας» και την «κοινωνία της ανασφάλειας».
- θ. Να επαναπροβάλλει σημαντικά μέτρα που δεν έχουν αφομοιωθεί από την κοινή γνώμη (π.χ. προνοιακή πολιτική, ΕΚΑΣ, ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης) ή δεν έχουν προβληθεί κατά τρόπο συστηματικό και «οριζόντιο» ως τμήματα μιας ενιαίας κοινωνικής πολιτικής.
- ι. Να μην αρκεστεί στην «κοινωνιολογία της πολιτικής» στοχεύοντας κοινωνικές ομάδες – στόχους (π.χ. αγρότες, συνταξιούχοι, νοικοκυρές, άνεργοι) αλλά να ανυψώσει όλα τα μέτρα που θα λαμβάνει στο επίπεδο της «πολιτικής της πολιτικής» μέσα από σημαντικές πολιτικές πρωτοβουλίες (π.χ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας – συζήτηση με τα κόμματα της ελάσσονος αντιπολίτευσης κλπ)
4. Οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες πρέπει να ενταχθούν σε ένα λειτουργικό και αξιόπιστο χρονοδιάγραμμα που να καλύπτει το επόμενο εξάμηνο.

Στο πλαίσιο αυτό :

- α. Ο Ιούλιος και ο Σεπτέμβριος πρέπει να τα κατανεμηθούν σε εβδομάδες αφιερωμένες στην οργάνωση και έναρξη, εφαρμογής δέσμης μέτρων για τα μεγάλα ανοιχτά μέτωπα της απασχόλησης, της υγείας, της εσωτερικής ασφάλειας, της αγροτικής πολιτικής κ.ο.κ.
Όλος ο κυβερνητικός μηχανισμός στρέφεται στην οργάνωση και προβολή συγκεκριμένων θεμάτων και αντιμετωπίζει με άμεσες και εφαρμόσιμες αποφάσεις τις εκκρεμότητες, με την άμεση εμπλοκή των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών καθώς και όλων των άλλων συναρμόδιων Υπουργείων, Τραπεζών, Δημόσιων Οργανισμών κ.λ.π.
- β. Το ίδιο πρέπει να γίνει και σε τοπικό (περιφερειακό και νομαρχιακό) επίπεδο με την επί τόπου επίλυση ζωτικών προβλημάτων που μπορούν να σηματοδοτούν την κρατική μέριμνα για την περιοχή (π.χ. Λευκό Κρέας στην Εύβοια).

5. Οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης είναι βεβαίως πολύ πιο εύκολες και αποδοτικές εκεί όπου τα μέτρα μπορεί να είναι νομοθετικά και οργανωτικά χωρίς να απαιτείται χρόνος ωρίμανσης:
 - α. Τέτοια μέτρα άμεσης εφαρμογής και απόδοσης είναι πρωτίστως και κατεξοχήν μέτρα φορολογικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής.
Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται, εφαρμόζονται και αποδίδουν αμέσως, επηρεάζοντας οριζόντια τον μεγαλύτερο αριθμό κοινωνικών ομάδων και πολιτών.
 - β. Στην ίδια λογική, αμέσως μετά, ακολουθούν μέτρα που αφορούν την λειτουργία της δημόσιας διοίκησης σε όλες τις πτυχές της.

B. Πεδία στα οποία μπορούν και πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες.

Δέκα παραδείγματα

1. Έγκαιρη, συγκροτημένη και συστηματική αναγγελία των μέτρων φορολογικής πολιτικής με έμφαση στους μισθωτούς και συνταξιούχους και ιδίως στις πολύ μικρές, μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (αντικειμενικά κριτήρια, συντελεστής φορολογίας προσωπικών εταιριών, αφορολόγητο όριο κ.λπ) - ψήφιση του σχετικού νόμου – επιτάχυνση της κατάθεσης του προϋπολογισμού 2000 – ένταξη των μέτρων αυτών στην προοπτική της μετά – ΟΝΕ εποχής με συγκεκριμένο ή κλιμακωτό τρόπο εν όψει των προϋπολογισμών 2001-2004.
2. Δέσμη μέτρων του τραπεζικού συστήματος υπό την καθοδήγηση των μεγάλων τραπεζικών οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ιδίως για την μεταχείριση των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων – ενίσχυση όλων των νέων χρηματοοικονομικών θεσμών (συνεταιριστικές τράπεζες, εταιρίες αμοιβαίων εγγυήσεων κλπ) – Μέτρα για την διευκόλυνση της πρόσβασης στο τραπεζικό σύστημα.
3. Αγροτική πολιτική: Μέτρα τραπεζικής και φορολογικής μεταχείρισης των αγροτών και αγροτικών επιχειρήσεων – Οργάνωση της καταβολής αποζημιώσεων προς τους αγρότες μέσω όλου του τραπεζικού συστήματος σε συνεργασία με την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών – Διοικητικές και φορολογικές διευκολύνσεις (μεταβιβάσεις κλήρων, οικοδομικές άδειες σε μικρούς οικισμούς κ.ο.κ.)

4. Πολιτική Απασχόλησης: Εφαρμογή και άλλων μέτρων στο πλαίσιο της ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης (π.χ. επαναφορά με νέα μορφή του μέτρου της άμεσης χρηματοδότησης ομάδων νέων επιστημόνων για την δημιουργία μικρών εταιριών παροχής υπηρεσιών, επιδότηση εργασίας και σε άλλες παραμεθόριες περιοχές).
5. Αίσθημα ασφάλειας / αστυνόμευση: μαζικές αστυνομικές επιχειρήσεις προληπτικού χαρακτήρα, αναδιοργάνωση του συστήματος καταγραφής και νομιμοποίησης αλλοδαπών.
6. Πολιτική υγείας: άμεση έναρξη λειτουργίας των «συμβολικών» νοσοκομείων (Παπαγεωργίου , Λάρισας) είτε με ταχεία ψήφιση ειδικής διάταξης είτε και με εκ των υστέρων νομιμοποίηση πρωτοβουλιών που πρέπει να αναληφθούν – οριζόντιες δράσεις στα μεγάλα περιφερειακά νοσοκομεία (π.χ. εξωτερικά ιατρεία, εφημερίες)
7. Πολιτική Πρόνοιας: συστηματική επαναπροβολή όλων των μέτρων που έχουν ληφθεί
8. Εκπαιδευτική πολιτική: διασφάλιση ηρεμίας – έγκαιρη λήψη όλων των μέτρων για την καλή λειτουργία των σχολικών μονάδων την επόμενη σχολική χρονιά (εκτύπωση και έγκαιρη διανομή βιβλίων, έγκαιρος διορισμός και τοποθέτηση μόνιμων και αναπληρωτών εκπαιδευτικών λειτουργών, θέρμανση, αποκατάσταση βλαβών στα σχολικά κτίρια κ.λπ)
9. Διαχείριση κρίσεων τόσο στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής και άμυνας όσο και στο χώρο της αστυνομικής δράσης: κατάρτιση «πρωτοκόλλων» αντιμετώπισης κρίσεων - Εμπλοκή της αντιπολίτευσης και των Μ.Μ.Ε. στην κατάρτιση των πρωτοκόλλων αυτών σε ανύποπτο χρόνο και όχι μεσούντος ενός επεισοδίου.
10. Πολιτικές πρωτοβουλίες: διάλογος με τα κόμματα της ελάσσονος αντιπολίτευσης για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας – πρόταση ανανέωσης της θητείας του νυν Προέδρου της Δημοκρατίας

Γ. Οργάνωση του Κυβερνητικού Έργου και εκφορά του Πολιτικού λόγου

1. Όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν ταχύτητα στην λήψη και εκτέλεση ορισμένων αποφάσεων σε κυβερνητικό επίπεδο: όταν μία παρέμβαση κρίνεται αναγκαία, αυτή πρέπει να γίνεται αμέσως χωρίς πρόσθετες συζητήσεις ή αντιστάσεις από το Υπουργείο Οικονομικών (ΓΛΚ), το Υπουργείο Εσωτερικών (Γ.Γ.Δ. Διοίκησης / τέως Υπουργείο Προεδρίας) ή την Τριμελή Επιτροπή του Υ.Σ. (έγκριση αναγκαίων προσλήψεων)

Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει οι αποφάσεις να λαμβάνονται από την ομάδα των εμπλεκομένων Υπουργών, υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού ή έστω με σαφείς εκ των προτέρων εντολές του Πρωθυπουργού.

2. Είναι προφανές ότι τα μεγάλα μέτρα οριζόντιας σημασίας (όπως π.χ. τα μέτρα φορολογικής ή τραπεζικής πολιτικής) θα ληφθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και την Κυβερνητική Επιτροπή. Όλα όμως τα άλλα, σε κλαδικό ή τοπικό επίπεδο, πρέπει να ληφθούν και να υλοποιηθούν όπως σημειώθηκε προηγουμένως (υπό 1).
3. Καίρια σημασία έχει βέβαια η ισορροπία και η εκφορά του πολιτικού λόγου της κυβέρνησης. Είναι ίσως η μόνη φορά στην πολιτική ιστορία της χώρας που σημαντικά και ουσιαστικά μέτρα εισοδηματικής, ασφαλιστικής ή κοινωνικής πολιτικής δεν διατυμπανίστηκαν (ακόμη και υποτιμήθηκαν) προκειμένου να μην μεταβληθεί η εντύπωση της προσήλωσης στους στόχους της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της μακροοικονομικής ισορροπίας.
4. Ακροατήριο δηλώσεων σχετικών με την οικονομική πολιτική υπό την ευρεία έννοια του όρου δεν είναι μόνον ο επιχειρηματικός κόσμος ή το επενδυτικό κοινό αλλά κάθε μισθωτός, συνταξιούχος, επαγγελματίας, αγρότης, άνεργος κ.ο.κ. Κάθε, δηλαδή, πολίτης ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά που έχει ως οικονομικό υποκείμενο.
5. Ο πολιτικός λόγος της κυβέρνησης πρέπει να σηματοδοτεί πάντοτε την ιδιαίτερη μέριμνα της κυβέρνησης για τις πιο αδύναμες και ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, καθώς και για κάθε περιοχή της χώρας.
6. Το ίδιο ισχύει και στους τομείς της διαφάνειας, της εσωτερικής ασφάλειας, της εξωτερικής πολιτικής. Τομείς στους οποίους είναι άδικο για την κυβέρνηση και το

ΠΑΣΟΚ να εμφανίζεται μόνο ως εξ αντικειμένου υπεύθυνος κάθε κακής στιγμής ή κάθε αναπόφευκτης δυσκολίας, χωρίς να «ενσωματώνει» της θεμιτές αντιρρήσεις, διεκδικήσεις και ευαισθησίες της κοινής γνώμης.